

Omsorgsförvaltningen

Omsorgsnämnden

Handläggare:
Jansson Ulrika (OMF)

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Föreningen Fyrisgården och Uppsala kommun

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta

att godkänna överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap med föreningen Fyrisgården för perioden 2020-01-01 till och med 2023-12-31

att överenskommelsen fastställs under förutsättning att idrott- och fritidsnämnden och kulturnämnden godkänner och fastställer överenskommelsen enligt bilagt förslag, samt

att finansiera överenskommelsen om partnerskap från omsorgsnämnden med 200 000 kr för år 2020.

Sammanfattning

Fyrisgården tillsammans med omsorgsnämndens och kulturnämndens ordförande påbörjade en dialog om möjligt Idéburet offentligt partnerskap under år 2017.

För uppdraget skapades en gemensam arbetsgrupp mellan kulturförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, idrott och fritid, omsorgsförvaltningen och Fyrisgården. Bilagt förslag till överenskommelse, bilaga 1 är framtaget i gemensam beredning och process.

Till överenskommelsen knyts specifika insatser. Deras innehåll, inriktning, tidsperiod och ekonomiska förutsättningar kan vid behov och över tid förändras utan att överenskommelsen behöver omförhandlas, under förutsättning att överenskommelsens mål, syfte, värdegrund och kärnvärden för arbetet med målgrupperna inte förändras.

Ärendet

Fyrisgården tillsammans med kulturnämndens och omsorgsnämndens ordförande påbörjade en dialog om möjligt Idéburet offentligt partnerskap under år 2017. För uppdraget skapades en gemensam arbetsgrupp mellan kulturförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, idrott och fritid, omsorgsförvaltningen och Fyrisgården.

Förslaget till överenskommelse utgår från av kommunstyrelsen fastställda riktlinjer för partnerskap KSN-2016-1422, 2016-09-14 och den lokala överenskommelsen mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023, KSN-2018-1229, om samverkan mellan Uppsala kommun och civilsamhället.

Inom det civila samhället identifieras behov och initiativ tas till att skapa en positiv samhällsutveckling. I det civila samhället skapas utrymme för det engagemang och samarbete som utgör fundamentet i en fungerande demokrati. Utgångspunkten för samspelet och samverkan är att stöd och stimulans ska utgå ifrån den ideella organisationens integritet och självständighet.

För ideella organisationer erbjuder IOP en långsiktighet som främjar kvalitet och utveckling. För Uppsala kommun är partnerskap en möjlighet att medverka till sociala innovationer och alternativa former av sättet att utföra tjänster och sätt att lösa samhällsproblem. Partnerskap med IOP kan därigenom stimulera och utveckla metoder för att möta samhällsbehov som kommunen annars inte ensamt skulle möta.

Syftet med överenskommelsen

Den övergripande målsättningen med överenskommelsen är att skapa förutsättningar för en stabil och trygg kultur och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning i Uppsala kommun, samt underlätta för föreningar och verksamheter som riktar sig till målgruppen att utveckla sina verksamheter.

Syftet med överenskommelsen är att genom samverkan mellan Fyrisgården och Uppsala kommun skapa så goda förutsättningar som möjligt för personer med funktionsnedsättning på deras fritid. Genom överenskommelsen vill kommunen säkerställa att föreningens engagemang och kunskaper om kultur och fritidsverksamhet tas tillvara på och vidareutvecklas samt främja föreningens funktion som mötesplats för Uppsala kommuns invånare och samordnare för nätverket Fritid för alla.

Överenskommelsens innehåll

I början av dokumentet beskrivs bakgrundsförutsättningar för överenskommelsen med en behovsbeskrivning och värdegrund som centrala utgångspunkter. Därefter följer en beskrivning av föreningen, föreningens verksamheter och åtaganden samt Uppsala kommuns åtaganden. På slutet finns en beskrivning av organisationen för samverkan inom IOP:t samt formalia kring överenskommelsen. En styrgrupp föreslås inrättas med representanter från berörda förvaltningar och Fyrisgården och en utvecklingsgrupp med representanter från berörda nämnders presidier och föreningens styrelse föreslås träffas en gång per år. I bilaga 1 finns budget med kostnadsfördelning mellan berörda nämnder och Fyrisgården. I bilaga 2 beskrivs det styrdokument som ligger till grund för det fördjupade samarbetet och i bilaga 3 finns det organisationsskisser över föreningen och nätverket Fritid för alla.

Värdegrund

Detta partnerskap bygger på att Fyrisgården och Uppsala kommun är likvärdiga partner med en ömsesidig respekt för varandras utgångspunkter och särart.

Uppsala kommuns och Fyrisgårdens långvariga relation kännetecknas av förtroende, tillit, lyhördhet och förståelse. Dialogen ska präglas av ett öppet, flexibelt och prestigelöst förhållningssätt gentemot varandra. Dialogen mellan parterna ska syfta till att utveckla relationen och till ett gemensamt lärande. Vidare syftar dialogen till att förbättra respektive parts arbete så att metoder kan utvecklas och att dessa, samt andra relevanta erfarenheter kring målgruppen, kan spridas vidare.

Behov

Hos personer med funktionsnedsättning finns en särskild utsatthet sett till såväl psykisk som fysisk hälsa. Trots att folkhälsans utveckling i Sverige och Uppsala har varit positiv de senaste decennierna finns en stor skillnad mellan olika grupper. En mycket större andel av personer med funktionsnedsättning uppger att deras hälsa inte är god jämfört med personer utan funktionsnedsättning.

I en slutrapport av Folkhälsomyndigheten framkommer att personer med funktionsnedsättning i alla åldrar genomgående rapporterar sämre livsvillkor än befolkningen i övrigt. Rapporten visar även på att en stillasittande fritid är vanligare för personer med funktionsnedsättning jämfört med den övriga befolkningen. Eftersom personer med en funktionsnedsättning ofta har större hälsoproblem är det av vikt att fritidsaktiviteter utformas och görs tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

Av dessa rapporter och undersökningar framgår att det finns ett stort behov av tillgängliga och inkluderande verksamheter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning. Då både den fysiska och psykiska ohälsan är utbredd inom målgruppen finns det behov av aktiviteter som ger positiva effekter på både den fysiska och psykiska hälsan.

I en utredning kring parasport och tillgång till fysisk aktivitet som presenterades för Idrott- och fritidsnämnden tidigare i år konstateras att personer med rörelsehinder och personer neuropsykiatriska funktionsnedsättningar inte har samma förutsättningar att delta i aktiviteter som andra grupper. Deltagare och tidigare utredningar efterfrågar i stor utsträckning mer tydlighet, långsiktighet, samverkan, kunskapsutbyte och bra nätverk för att möjliggöra en ökad tillgänglighet till aktiviteter.

För föreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig till personer med funktionsnedsättning finns också en svårighet att nå ut till målgruppen samt att söka finansiering och samarbeten för att expandera och utveckla sin verksamhet.

Behovet av delaktighet tydliggörs vidare i en rapport av Myndigheten för delaktighet där demokratisk delaktighet hos personer med psykisk funktionsnedsättning undersöks. Rapporten finner att det finns en brist i de grundläggande resurser som behövs för att vilja och kunna ta plats i samhället.

Det finns därmed ett stort behov som ligger till grund för överenskommelsens fokusområden:

- Tillgänglig och kompetent fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning
- Delaktighet för barn och unga med funktionsnedsättningar
- Nätverk för föreningar och aktörer med verksamhet för funktionsnedsatta

Målgrupper och Verksamhetsområden

Målgrupper för överenskommelsen är:

- Personer med funktionsnedsättning
- Föreningar och organisationer vars verksamheter riktar sig till personer med funktionsnedsättning

De mervärden som verksamheten genererar beskrivs på sid 9. Verksamheter som omfattas av överenskommelsen och aktiviteter relaterade till verksamhetsområden på sid 13-17.

De verksamhetsområden som ingår i partnerskapet är kortfattat:

- Öppen fritidsverksamhet för unga med funktionsnedsättning, Camp Fyrisgården
- Nätverket fritid för alla
- Dialogforum för barn och unga med funktionsnedsättning
- Läggerverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning

Utveckling av nätverket Fritid för alla

Eftersom det finns stor efterfrågan på nätverket Fritid för alla, och för att nätverket verkligen ska nå sin fulla potential, föreslår förvaltningen att nämnderna gemensamt ser över en möjlig resursförstärkning för samordningen av nätverket i budgetarbetet inför 2021.

Ekonomiska konsekvenser

Stödet finns finansierat inom nämndens budget för föreningsbidrag. Kostnaden kommer att rymmas inom nämndens budgetram.

Konsekvenser för tillgänglighet

Tillgängligheten förväntas öka utifrån att målsättningen med partnerskapet är att skapa förutsättningar för en stabil och trygg kultur och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning i Uppsala kommun, samt underlätta för föreningar och verksamheter som riktar sig till målgruppen att utveckla sina verksamheter.

Konsekvenser för jämställdhet

Jämställdhetsperspektivet finns med i värdegrunden för partnerskapet. Statistik som redovisas kommer redovisas könsuppdelat.

Barnperspektiv

Målgrupp för partnerskapet är både barn, ungdomar och vuxna. Dialogforum är en verksamhet som specifikt riktar sig mot barn och ungdomar och som handlar om att stärka deras delaktighet i demokratiska processer.

Beslutsunderlag

Bilaga   Överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Omsorgsförvaltningen

Direktör

Lenita Granlund

IDÉBURET OFFENTLIGT PARTNERSKAP

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap mellan Föreningen Fyrisgården och Uppsala kommun

- Främjande insatser för personer med
funktionsnedsättning samt utveckling av nätverk och
samarbeten för föreningar och organisationer

GÄLLER PERIODEN 2020-2023

**FYRS
GÅRDS
DEN**

Innehåll

Parter.....	4
Överenskommelsens förutsättningar.....	4
Behovsbeskrivning.....	5
Hälsa hos personer med funktionsnedsättning	5
Tillgänglighet och nätverk	6
Delaktighet	6
Värdegrund för partnerskapet	7
FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.....	7
FN:s deklaration om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	7
Agenda 2030.....	7
Barnkonventionen, FN:s deklaration om barns rättigheter	8
Överenskommelsens form	8
Målgrupper.....	8
Syfte och mål	8
Mervärden.....	9
Beskrivning av Fyrisgården.....	9
Hemgården Fyrisgården	9
Verksamhetsidé - det goda mötet.....	10
Fyrisgårdens övergripande mål	10
Verksamheter	10
Öppen fritidsverksamhet.....	10
Daglig verksamhet och ungdomsfritids	10
Samarbeten	11
Evenemang.....	11
Kreativ verkstad.....	11
Planterings- och odlingsaktiviteter.....	11
Broloppis.....	11
Julbasar	11
Mötesplatser	11
Afternoon tea och Kulturluncher	11
Välkommen in.....	11
Vävstugan	12
Kurser	12
Showdans	12
Alla får	12

Trägnagarna.....	12
Drama för unga.....	12
Lego - bygg, skapa och lär.....	12
Vävworkshops	12
Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete	12
Personal, organisation och ledning	13
Fyrisgårdens verksamhetsområden och åtaganden inom överenskommelsen	13
Camp Fyrisgården.....	13
Målgrupp	13
Beskrivning	13
Behov.....	14
Åtaganden	14
Fritid för alla	14
Målgrupp	14
Beskrivning	14
Behov.....	14
Åtaganden	15
Dialogforum.....	15
Målgrupp	15
Beskrivning	15
Behov.....	15
Åtaganden	15
Lägerverksamhet.....	15
Målgrupp	15
Beskrivning	16
Behov.....	16
Åtaganden	16
Framtida utvecklingsområden.....	16
Riktad verksamhet för målgrupper med särskilda behov	16
Seniorverksamhet.....	16
Punktinsatser.....	17
Idrott för alla åldrar	17
Fritid för alla	17
Kulturskola.....	17
Uppsala kommuns åtaganden och aktiviteter	17
Åtaganden	17

Organisation och samverkan	18
Styrgrupp	18
Utvecklingsgrupp	18
Finansiering och betalningsvillkor	18
Uppföljning	18
Period	19
Ändrade förutsättningar.....	19
Ändringar och tillägg	19
Underskrifter	20
Bilagor.....	21
Bilaga 1 - Budget.....	21
Bilaga 2 - Styrdokument	22
Bilaga 3 – Fyrisgårdens verksamheter.....	26
Bilaga 4 - Volontärtimmar	27
Bilaga 5 – Organisationsdiagram Fritid för alla	28

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP)

- mellan Uppsala kommun och Fyrisgården

Parter

Offentlig sektor

Uppsala kommun, organisationsnummer 212000–3005, genom kulturnämnden, idrotts- och fritidsnämnden och omsorgsnämnden

Idéburen sektor

Föreningen Fyrisgården organisationsnummer 817600-7329

Överenskommelsens förutsättningar

Utgångspunkten för detta samarbete är den lokala överenskommelsen mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023, KSN-2018-1229, om samverkan mellan Uppsala kommun och civilsamhället. Syftet med överenskommelsen är att stärka ideella organisationers självständighet och oberoende och att utveckla möjligheter för dessa att vara viktiga aktörer inom välfärdsutveckling samt att ge dessa en tydlig roll i kommunens samhällsplanering och demokratiska process. Ett idéburet offentligt partnerskap (fortsättningsvis IOP) ger ökade möjligheter för båda parter att uppfylla syfte och mål.

Den lokala överenskommelsen mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun (LÖK) innehåller ett antal principer för samverkan. Dessa principer knyter väl an till den nationella politiken för det civila samhället och fungerar som utgångspunkt för partnerskapet med Fyrisgården.

Principerna i överenskommelsen är:

- Principen om dialog
- Principen om samhällsutveckling
- Principen om självständighet
- Principen om kvalitet
- Principen om mångfald och integration
- Principen om icke-diskriminering, tillgänglighet och delaktighet

Inom det civila samhället identifieras behov och initiativ tas till att skapa en positiv samhällsutveckling. I det civila samhället skapas utrymme för det engagemang och samarbete som utgör fundamentet i en fungerande demokrati. Utgångspunkten för samspelet och samverkan med civila samhället är att stöd och stimulans ska utgå från den ideella organisationens integritet och självständighet.

För ideella organisationer erbjuder IOP ett samarbete som främjar kvalitet, utveckling och kunskapsutbyte. Partnerskapet bygger på att Fyrisgården och de av partnerskapet berörda nämnder är likvärdiga partner med en ömsesidig respekt för varandras utgångspunkter och särart. Uppsala kommuns och Fyrisgårdens långvariga relation kännetecknas av förtroende och tillit.

Sedan 1941 har hemgården Fyrisgården bedrivit verksamhet i Uppsala och är en viktig aktör inom civilsamhället för Uppsala kommun. På Fyrisgården arbetar man dagligen för att skapa möten mellan människor och erbjuda en utvecklande fritid oavsett funktionsförmåga, ursprung eller ålder.

Dessa möten uppnås med hjälp av aktiviteter, kurser, evenemang och verksamheter som tillåter besökare att mötas över gemensamma intressen. Fyrisgården är en viktig aktör för det främjande och förebyggande arbetet med barn och unga, och särskilt barn och unga med funktionsnedsättning via den öppna fritidsverksamhet som bedrivs på Fyrisgården.

Detta partnerskap utgör en möjlighet för Fyrisgården att vara en fortsatt viktig aktör inom välfärdsutvecklingen i Uppsala kommun. Partnerskapet ger förutsättningar för att arbeta med långsiktiga processer utifrån människors olika behov och förutsättningar, och är en möjlighet att utveckla samarbetet mellan berörda nämnder i Uppsala kommun och Fyrisgården. För Fyrisgården innebär partnerskapet en långsiktighet som främjar kvalitet och utveckling med målgruppernas behov i fokus och dess positiva inverkan på samhället i stort.

Partnerskapet avses pågå under en längre tid och utvecklas med gemensam uppföljning, utvärdering och i gemensamma beslut. Uppsala kommun finansierar med ekonomiskt stöd, svarar för Fyrisgårdens lokalförsörjning reglerat med nyttjanderättsavtal, utvärdering och eventuell utbildning och handledning. Fyrisgården svarar för ekonomisk delfinansiering genom frivilligt arbete med volontärer, kunskaper, kompetenser, utbildning och nätverk.

Behovsbeskrivning

Nedan beskrivs de av partnerskapet berörda behovsområden. De behov som finns beskrivna i detta avtal är kopplade till de åtaganden och aktiviteter som Fyrisgården och Uppsala kommun genomför inom ramen för avtalet.

Hälsa hos personer med funktionsnedsättning

Hos personer med funktionsnedsättning finns en särskild utsatthet sett till såväl psykisk som fysisk hälsa (SOU 2018:90; Folkhälsomyndigheten 2016). Trots att folkhälsans utveckling i Sverige och Uppsala har varit positiv de senaste decennierna finns en stor skillnad mellan olika grupper. En mycket större andel av personer med funktionsnedsättning uppger att deras hälsa inte är god jämfört med personer utan funktionsnedsättning. Hela 20% uppger att de inte upplever sin hälsa som god jämfört med 2% hos personer utan funktionsnedsättning. Samma diskrepans går att hitta sett till huruvida man anser sin hälsa vara god. Här svarar enbart 42% av de tillfrågade inom gruppen personer med funktionsnedsättning att deras hälsa är god, jämfört med 82% hos den övriga befolkningen (Myndigheten för delaktighet 2015).

I en slutrapport av Folkhälsomyndigheten (En strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011-2016) framkommer att personer med funktionsnedsättning i alla åldrar genomgående rapporterar sämre livsvillkor än befolkningen i övrigt. Rapporten visar även på att en stillasittande fritid är vanligare för personer med funktionsnedsättning jämfört med den övriga befolkningen. Eftersom personer med en funktionsnedsättning ofta har större hälsoproblem är det av vikt att fritidsaktiviteter utformas och görs tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, vars uppdrag är att stödja den öppna fritidsverksamheten för barn och ungdomar, gjorde år 2018 en nationell enkätundersökning i syfte att öka kunskapen om öppna fritidsverksamheter samt för att identifiera behov av kunskapsutveckling. I denna enkät skattade både chefer och fritidsledare att inkluderande arbetssätt för unga med funktionsnedsättning är det område där det finns störst behov av kompetensutveckling. (MUCF, Kompetens- och utvecklingsbehov i öppen fritidsverksamhet, Resultat av en nationell enkätundersökning år 2018).

Gällande den psykiska hälsan genomfördes år 2019 en undersökning (Liv och hälsa ung) av Region Uppsala som visar att barn och ungas psykiska hälsa försämras. I årskurs två på gymnasiet svarar 56 % av alla tillfrågade flickor att de mår bra eller mycket bra jämfört med 64 % år 2015. Samtidigt uppmärksammas att alla barn och unga inte har en jämlik tillgång till fritidsaktiviteter då fler flickor än pojkar svarar att de inte har råd att delta i en fritidsaktivitet. En tillgänglig kultur och fritidsverksamhet blir därmed viktig främjande insats för att alla unga ska känna att de har en tillhörighet och något meningsfullt att göra på fritiden.

Av dessa rapporter och undersökningar framgår att det finns ett stort behov av tillgängliga och inkluderande verksamheter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning. Då både den fysiska och psykiska ohälsan är utbredd inom målgruppen finns det behov av aktiviteter som ger positiva effekter på både den fysiska och psykiska hälsan.

Tillgänglighet och nätverk

I en utredning kring parasport och tillgång till fysisk aktivitet som presenterades för Idrott- och fritidsnämnden visades tydligt en rådande komplexitet för att möjliggöra en aktiv fritid där en betydande del av problematiken berör frågan om tillgänglighet. Tillgänglighet handlar inte bara om den fysiska platsen utan den handlar i stor utsträckning om bemötande, livspussel, trygghet och stabilitet. I rapporten konstateras också att personer med rörelsehinder och personer neuropsykiatriska funktionsnedsättningar inte har samma förutsättningar att delta i aktiviteter som andra grupper. Deltagare och tidigare utredningar efterfrågar i stor utsträckning mer tydlighet, långsiktighet, samverkan, kunskapsutbyte och bra nätverk för att möjliggöra en ökad tillgänglighet till aktiviteter.

För föreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig till personer med funktionsnedsättning finns också en svårighet att nå ut till målgruppen samt att söka finansiering och samarbeten för att expandera och utveckla sin verksamhet. Då många verksamheter är ideellt drivna saknas ofta de resurser som krävs för såväl kommunikation som rekrytering till aktiviteter. Alltså finns det sammantaget ett behov hos både deltagare och arrangörer av en ökad tillgänglighet till information och ett utbyte av information och kunskap.

Delaktighet

Barn och ungdomar med funktionsnedsättningar ska ges möjligheter att leva i samhället på samma villkor som andra och ha samma möjligheter som andra att delta i utbudet av kultur-, idrott- och fritidsverksamheter. Detta bestäms bland annat i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Goda livsvillkor innebär att alla barn och unga ska växa upp under trygga förhållanden i enlighet med FN:s barnkonvention. Här spelar verksamheter med ett angeläget innehåll en viktig roll för att öka delaktigheten. I detta ligger att bygga upp och vårda en god självkänsla och ge målgruppen en känsla av kontroll över sitt eget liv. Att hitta former för ungas delaktighet och inflytande som särskilt fungerar för gruppen unga med funktionsnedsättning är därför av stor vikt.

Behovet av delaktighet tydliggörs vidare i en rapport av Myndigheten för delaktighet (MFD 2016) där demokratisk delaktighet hos personer med psykisk funktionsnedsättning undersöks. Rapporten finner att det finns en brist i de grundläggande resurser som behövs för att vilja och kunna ta plats i samhället. Trots detta finns ett stort engagemang och en vilja att förändra samhället hos

målgruppen. Vidare finner rapporten att det finns en brist på förtroende till beslutsfattare samt en brist på mötesformer som passar målgruppen.

Värdegrund för partnerskapet

Uppsala kommuns och Fyrisgårdens långvariga relation kännetecknas av tillit, lyhördhet, förtroende och förståelse. Dialogen inom partnerskapet ska präglas av ett öppet, flexibelt och prestigelöst förhållningssätt gentemot varandra. Dialogen mellan parterna ska syfta till att utveckla relationen och till ett gemensamt lärande. Vidare syftar dialogen till att förbättra respektive parts arbete så att metoder kan utvecklas och att dessa, samt andra relevanta erfarenheter kring målgruppen, kan spridas vidare.

Överenskommelsen bygger också på varsam och respektfull hantering av de offentliga medel som möjliggör verksamheten.

Respektive part baserar partnerskapet på egna styrdokument som redovisas i bilaga 2. Den gemensamma värdegrund som varje samverkande part förväntas dela och bära utgår från dessa källor:

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Här fastslås människans lika värde och lika rättigheter. Deklarationen består av artiklar som uttrycker de grundläggande och för alla människor gällande fri- och rättigheter. De olika artiklarna i deklaration behandlar sådant som varje människa har rätt till, exempelvis frihet och utbildning men också sådant man har rätt att vara fri från, exempelvis diskriminering.

FN:s deklaration om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning tillhör FN:s centrala konventioner om mänskliga rättigheter och har fokus på icke-diskriminering. Konventionen listar nödvändiga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av såväl medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter på samma villkor som andra.

Konventionen innehåller 50 artiklar som beskriver vilka mänskliga rättigheter som personer med funktionsnedsättning har och vad som krävs för att inte kränka dessa rättigheter. Den utgår ifrån att det går att ta bort och förebygga funktionshinder genom förändringar i miljö och omgivning. Konventionen utgår från grundläggande principer som jämlikhet och icke-diskriminering. Tillgänglighet är en allmän princip i konventionen, både när det gäller den fysiska miljön och information och kommunikation.

Inom ramen för detta partnerskap är särskilt rättighetsartikel 30 i fokus som handlar om Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott. Konventionen lyfter fram att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av idrott- och fritidsaktiviteter – på lika villkor som någon annan.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Sverige ska vara ledande i genomförandet av agendan. Detta partnerskap kan relateras till delmål 10.2 i Agenda 2030, dvs. att till år 2030 möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras,

etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Barnkonventionen, FN:s deklaration om barns rättigheter

Barnkonventionen innehåller totalt 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet tillsammans. Av dem är fyra vägledande:

- Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Artikel 6: Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Överenskommelsens form

De avtalade verksamheterna ska utgå från dels politiska beslut och dels organisationens beslut som:

- Överenskommelse om samverkan mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun, LÖK.
- Kommunfullmäktiges budget, mål och inriktningsdokument, samt styrdokument enligt bilaga 2.
- Fyrisgårdens beslut om verksamhetsplanering och inriktning samt budget.

Denna överenskommelse reglerar mål, syfte, värdegrund för arbetet med behovsgrupperna. Till överenskommelsen knyts specifika insatser formulerade i överenskommelsen sid 13-17. Insatser kan vid behov och över tid förändras utan att det Idéburna Offentliga Partnerskapet behöver omförhandlas, under förutsättning att avtalets mål, syfte, värdegrund för arbetet med målgruppen inte förändras.

På sid 13-17 beskrivs de specifika insatserna, dess innehåll, upplägg, tidsperiod samt ekonomiska förutsättningar. I dokumentet beskrivs också de olika insatser Fyrisgården ansvarar för och vilka mervärdesinsatser som är möjliga att utveckla inom ramen för partnerskapet. Detta utgör en del av partnerskapet.

Vardera parten bär ansvar för sin del av insatserna såsom de beskrivs i denna överenskommelse. Uppsala kommun bär ansvaret för att skapa förutsättningar för god samverkan med de kommunala verksamheter som berörs av partnerskapet.

Målgrupper

- Personer med funktionsnedsättning
- Föreningar och organisationer vars verksamheter riktar sig till personer med funktionsnedsättning

Syfte och mål

Syftet med överenskommelsen är att genom samverkan mellan Fyrisgården och Uppsala kommun skapa så goda förutsättningar som möjligt för personer med funktionsnedsättning på deras fritid. Genom överenskommelsen vill kommunen säkerställa att föreningens engagemang och kunskaper om kultur- och fritidsverksamhet tas tillvara på och vidareutvecklas samt främja föreningens funktion som mötesplats för Uppsala kommuns invånare och samordnare för nätverket Fritid för alla.

Målet med överenskommelsen är att skapa förutsättningar för en stabil och trygg kultur och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning i Uppsala kommun, samt underlätta för föreningar och verksamheter som riktar sig till målgruppen att utveckla sina verksamheter. Vidare vill överenskommelsen främja full delaktighet för målgruppen och stärka inflytande inom Uppsala kommun samt belysa de behov som finns.

Mervärden

Föreningen bidrar genom sin verksamhet med ideell tid i form av styrelsearbete, volontärer och övriga medlemsengagemang (se bilaga 4). Med en bred verksamhet som sträcker sig från integrationsprojekt till idrottsaktiviteter skapar föreningen möten mellan människor av olika åldrar och ursprung. Medlemmar i Fyrisgården kan också vända sig till föreningen för att hyra lokal och utveckla egna aktiviteter. Det finns i dagsläget flertalet självgående intressegrupper som är verksamma inom föreningen.

Fyrisgården har vidare en stor kunskap om målgruppen och har genom flera års arbete med nätverket Fritid för alla byggt upp ett stort kontaktnät vilket möjliggör samarbeten med organisationer och verksamheter som riktar sig till målgruppen.

Parternas insatser och verksamheter kompletterar varandra och bidrar till ett rikare utbud av service och tjänster till kommuninvånarna. Deltagarnas egna erfarenheter, kunskaper och intressen ska tas till vara på ett sådant sätt att de upplever meningsfullhet och framtidstro samt förmår utveckla verktyg att hantera sina framtida liv.

På Fyrisgården bedrivs verksamhet och aktiviteter som inte regleras av överenskommelsen, men som genererar mervärden till Uppsala kommun, invånare och Fyrisgårdens medlemmar samt deltagare. Dessa verksamheter beskrivs på sid. 9-11 samt i bilaga 3.

Beskrivning av Fyrisgården

Hemgården Fyrisgården

Fyrisgården är en hemgård som funnits i Uppsala sedan 1941 och är en av tio hemgårdar i Sverige. I dagsläget är Fyrisgården beläget på Svartbäcksgatan 58 i Uppsala.

Hemgårdsrörelsen har sedan sin begynnelse för över 100 år sedan en långtgående erfarenhet av hur man stärker den sociala och kulturella samhörigheten mellan människor i alla åldrar och med olika socioekonomisk ställning. Hemgårdens grundtanke är att stimulera och arbeta för aktivt engagemang, samhällsdebatt, demokrati och ökat samhällsansvar. De tio hemgårdarna i Sverige fortsätter förvalta detta arv och anpassar verksamhetsidén till de nya förutsättningar och utmaningar som samhället ställs inför.

Föreningen Fyrisgården har till uppgift att bedriva social, kulturell och pedagogisk hemgårdsverksamhet i Uppsala. Verksamheten är öppen för alla åldrar. Samverkan sker med andra ideella och kulturella föreningar, organisationer och nätverk i Uppsala samt med Uppsala kommun. Föreningen Fyrisgården är religiöst och partipolitiskt obunden och har drog- och rökfri verksamhet.

Fyrisgården drivs som en förening och har under de senare åren sett en stadig ökning av antalet medlemmar i föreningen. År 2018 avslutades med 670 medlemmar och under de första åtta månaderna under 2019 ökade medlemsantalet till 700 medlemmar.

Verksamhetsidé - det goda mötet

Ambitionen på Fyrisgården är att fånga upp de behov som finns i samhället och främja individens livsmöjligheter. Utifrån dessa behov skapas därefter verksamheter och aktiviteter för att möta dessa behov och uppnå de övergripande mål som utgör Fyrisgårdens verksamhetsidé. Oavsett om det är folkbildning, evenemang, kurser, idrott- eller fritidsaktiviteter som anordnas finns alltid tanken om det goda mötet - att möten berikar och skapar mervärden i form av gemenskap och individuell utveckling – närvarande i alla de aktiviteter som anordnas av Fyrisgården.

På Fyrisgården arbetar man också utifrån ett individperspektiv där alla ses som en resurs. Därför finns möjligheter för invånare i Uppsala kommun att hyra lokal, starta intressegrupper, agera volontär eller starta upp verksamheter i egen regi på Fyrisgården. Flera av de i nuläget existerande aktiviteter är sprungna ur besökare och medlemmars idéer och behov.

Fyrisgårdens övergripande mål

- arbeta för gemenskap mellan människor av olika åldrar och med olika social, etnisk och kulturell bakgrund och ideologisk inriktning
- vara en mötesplats för individer och grupper
- uppmuntra, stödja och fördjupa individuell utveckling
- särskilt uppmärksamma barns och ungdomars behov av social, idrottslig och kulturell utveckling
- särskilt stödja eftersatta gruppers möjligheter att förverkliga sina livsmöjligheter
- stimulera människor till aktivt engagemang och medverkan i verksamheter som ligger i linje med föreningens syfte
- stimulera människor till samhällsdebatt och därigenom verka för demokrati och ökat samhällsansvar
- arbeta för fred och internationellt samarbete

Verksamheter

Hemgården Fyrisgården anordnar fritidsaktiviteter inom kultur, skapande och idrott för alla, oavsett ålder, ursprung och funktionsförmåga. Verksamheterna vänder sig till hela Uppsala kommuns invånare. Varje vecka besöker i snitt 1000 personer Fyrisgården och tar del av ett brett utbud av aktiviteter, kurser och evenemang. Se bilaga 3 för en fullständig lista över Fyrisgårdens verksamheter.

Öppen fritidsverksamhet

Varje vecka har Fyrisgården runt 200 unika besökare till sina verksamheter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning. Camp Fyrisgården är den öppna verksamheten som riktar sig till personer med funktionsnedsättning och har öppet eftermiddagar från måndag till fredag. På Camp Fyrisgården erbjuds fritids-, kultur- och idrottsaktiviteter helt kostnadsfritt för besökare. För att öka utbudet av idrott-, kultur- och fritidsaktiviteter anordnas också ett välbesökt sommarläger, Summer Camp, varje år där stora delar av innehållet i den öppna fritidsverksamheten erbjuds för barn och unga med funktionsnedsättning i ett tre dagar långt sommarlovsläger.

Daglig verksamhet och ungdomsfritids

Fyrisgården driver även upphandlad verksamhet på uppdrag åt kommunen vilket regleras i avtal med omsorgsnämnden. Fyrisgården driver en daglig verksamhet enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS med sju arbetsdelatagare som arbetar med underhåll och skötsel av Fyrisgårdens lokaler och dess verksamheter. Fyrisgården bedriver också korttidstillsyn enligt LSS för 21 stycken skolor under 12 år.

Samarbeten

Flertalet av Fyrisgårdens verksamheter bedrivs i form av samarbeten med andra föreningar och organisationer. Utifrån dessa samarbeten knyts kontakter vilket leder till kunskaps- och erfarenhetsutbyten som möjliggör verksamhetsutveckling och större utbud av fritids- och kulturaktiviteter för invånare i Uppsala kommun.

Evenemang

Fyrisgården arbetar med ambitionen att vara en mötesplats för alla åldrar, till gagn för kommunens invånare. Därför anordnas återkommande och kostnadsfria evenemang dit allmänheten bjuds in. Utöver de årliga evenemangen finns också återkommande aktiviteter tillika mötesplatser som ämnar bidra med en meningsfull fritid för invånare i Uppsala kommun.

Fyrisgården anordnar årligen följande evenemang och mötesplatser:

Kreativ verkstad

Kostnadsfria verkstadstillfällen med fokus på återbruk och textilslöjd. Lockar såväl ung som äldre och personer med utländsk bakgrund via Fyrisgårdens integrationsverksamhet.

Planterings- och odlingsaktiviteter

Kostnadsfria trädgårdsaktiviteter dit förskolor, personer boende på äldreboenden, träffpunkter och allmänheten bjuds in för att delta.

Broloppis

Under vårterminen anordnar Fyrisgården en loppmarknad i Svartbäcken som lockar stora mängder besökare.

Julbasar

Fyrisgårdens intressegrupp Basargruppen tar under året fram alster som sedan erbjuds till försäljning på den årliga Julbasaren i december.

Mötesplatser

Afternoon tea och Kulturluncher

Intressegruppen Torsdagstrevligt anordnar varje termin flertalet Afternoon tea för besökare till Fyrisgården. Fyrisgårdens lunchföreläsningar - Kulturluncherna - anordnas också av volontärerna i intressegruppen Torsdagstrevligt och är en uppskattad mötesplats för personer från närliggande äldreboenden och träffpunkter.

Välkommen in

I samarbete med Medborgarskolan har Fyrisgården bedrivit integrationsprojektet Välkommen in där nyanlända och utlandsfödda personer som står långt från arbetsmarknaden får delta i språkträning i en trygg och unik miljö där besökarna får vara med och bestämma över innehållet. Här har ungdomsgrupper, tjejgrupper och vuxengrupper anordnats. Allmänheten bjuds också in till denna mötesplats och flertalet volontärer håller i olika aktiviteter. I dagsläget existerar Välkommen in i form av en tjejgrupp som möts på Fyrisgården varje vecka och anordnas i samarbete med TRIS.

After Work

Varje månad öppnar Fyrisgården upp en mötesplats som riktar sig till personer som är verksamma

inom dagliga verksamheter. Till After Work kan de som jobbar inom daglig verksamhet komma efter arbetsdagen för att slappna av och träffa vänner, umgås och delta i aktiviteter.

Vävstugan

Sedan Fyrisgårdens begynnelse har en vävstuga funnits i lokalerna. Vävstugan drivs av Fyrisgårdens volontärer och är öppen för alla medlemmar.

Kurser

Terminsvis erbjuds kurser och aktiviteter som ämnar bidra till en stimulerande och utvecklande fritid för invånare i Uppsala kommun. Fyrisgården erbjuder följande kurser:

Showdans

Danskurs för personer med funktionsnedsättning. Deltagare får öva på koreografi i grupp och gemensamt ta fram scenshower som sedan visas upp inför publik.

Alla får

Grupper som riktar sig till barn och unga med funktionsnedsättning som är i behov av extra stöd i samband med fritidsaktiviteter. Under åren 2018-2019 fanns tre grupper i form av innebandy-, dans- och slöjdgrupper.

Trägnagarna

En slöjdklubb för barn och unga i Uppsala kommun. Slöjdklubben har flera grupper som riktar sig till olika åldersgrupper. Deltagare får prova på olika tekniker och utforska olika material.

Drama för unga

Teatergrupp för barn och unga. Under ledning av en teaterpedagog får deltagare öva och lära sig teaterpjäser som sedan visas upp inför publik.

Lego - bygg, skapa och lär

Legogrupper för barn och unga. Deltagare får bygga mer avancerade och långsiktiga projekt under ledning av såväl utbildade ledare som volontärer.

Vävworkshops

Varje år erbjuds flertalet kurser inom vävning på Fyrisgården. Både nybörjare och mer erfarna deltagare brukar ta del av kurserna som för samman människor i Fyrisgårdens vävstuga.

Verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

Utveckling i nära samverkan med medlemmar och besökare är ett signum och en inarbetad arbetsmetod för Fyrisgården. Med lång erfarenhet av att arbeta evidensbaserat och med en ständig omvärldsbevakning kopplas den kunskap som finns inom ett specialområde till vår egen verksamhet. Fyrisgården följer regelbundet forskning och rapporter från organisationer och myndigheter, exempelvis: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för delaktighet, Riksidrottsförbundet, Socialstyrelsen. Likaså följs pågående projekt som bland annat Arvsfonden finansierar för att få en uppfattning om samhällsförändringar och förbisedda behov. Kombinationen av detta och samverkan med besökare gör att Fyrisgårdens verksamhet på ett pricksäkert sätt skapar utvecklande verksamhet utifrån de behov som uppmärksammas.

Fyrisgården har vidare ett omfattande kvalitetsledningssystem med utgångspunkt i socialstyrelsens ledningssystem (SOSFS 2011:9). Kvalitetsledningssystemet utgör ett viktigt redskap för att säkerhetsställa att arbetet sker i enlighet med mål och gällande lagstiftning och är behjälpligt i

arbetet med hög kvalitet och utveckling. Nya rutiner upprättas fortlöpande vid behov, när situationen eller arbetet förändras och när avvikelser uppstår på något område.

Personal, organisation och ledning

Fyrisgården är en ideell förening vars högsta beslutande organ är dess årsmöte. På årsmötet väljs Fyrisgårdens styrelse av föreningens medlemmar. Styrelsen består av ordförande samt sex ordinarie ledamöter och två ersättare. Styrelsen sammanträder minst fyra gånger per år.

På Fyrisgården arbetar 12 personer med verksamhetsutveckling, kommunikation, projektledning, fritidsverksamhet och administration. Därtill finns 6 timanställda samt studiecirkelledare.

Kunskaper och arbetssätt är av avgörande betydelse för verksamhetens kvalitet. Fyrisgården arbetar systematiskt med kompetensutveckling med utgångspunkt i behov och krav. Det möjliggörs genom utbildningar, studiebesök och föreläsningar för Fyrisgårdens tolv anställda. Behovet av fortbildning och kompetensutveckling diskuteras vid årliga medarbetarsamtal mellan verksamhetschef och medarbetare. Regelbundna personalmöten genomförs och är viktiga redskap för att säkra god kvalitet i verksamheten, liksom för planering, utvärdering och uppföljning.

Fyrisgårdens verksamhetsområden och åtaganden inom överenskommelsen

Camp Fyrisgården

Målgrupp

Personer med funktionsnedsättning.

Beskrivning

Camp Fyrisgården är Fyrisgårdens öppna verksamhet som riktar sig till personer med funktionsnedsättning, med en rekommenderad ålder på 13-30 år. Camp Fyrisgården har öppet alla vardagar och vissa helger. På tisdagar har Camp Fyrisgården kvällsöppet när den populära programkvällen Camp Fantasia anordnas. Camp Fantasia är mycket uppskattat och lockar upp emot 100 besökare, varav flertalet vuxna med funktionsnedsättning då Camp Fantasia inte har någon övre gräns gällande rekommenderad ålder.

Camp Fyrisgården erbjuder dess besökare ett omfattande utbud av kultur- och idrottsaktiviteter som bygger på besökarnas önskemål och behov. Varje dag finns det ett flertal aktiviteter att välja på inom idrott, rörelse, kultur och andra fritidsaktiviteter.

Camp Fyrisgårdens syfte är att varje besökare ska känna sig sedd och ta del av gemenskapen, få sina behov mötta och utmanas till utveckling. Besökarens intresse och kapacitet används kontinuerligt i strävan att utveckla verksamheten. Veckovis väljer ungdomarna sina aktiviteter och varje månad genomförs delaktighetsmöten för att få alla att bli sedda och känna sig delaktiga.

År 2018 grundade Fyrisgården en idrottsklubb, Fyrisgården IK, tillsammans med ungdomar från Fyrisgårdens korttidstillsyn och deltagare i Camp Fyrisgården. Idrottsklubbens tillkomst byggde på ungdomarnas intresse för att aktivera sig ytterligare inom Fyrisgårdens idrottsaktiviteter samt på forskning och rapporter bl.a. Folkhälsomyndigheten (2016) som visade att målgruppen rörde sig mindre än övriga befolkningen och att anpassade verksamheter där målgruppen kände delaktighet var bristfällig. I dagsläget deltar cirka 125 barn och unga i veckan i Fyrisgården Idrottsklubbs verksamhet som inkluderar de aktiviteter som ungdomarna själva valt: innebandy, dans och fotboll.

Behov

Hos målgruppen finns ett särskilt behov att aktiveras såväl socialt som fysiskt (se avsnittet "Hälsa hos personer med funktionsnedsättning" under behovsbeskrivning). Camp Fyrisgården erbjuder en social kontext för målgruppen där nya vänskaper kan knytas och en tillhörighet kan skapas. Då verksamheten erbjuder rörelse och idrottsaktiviteter varje vecka finns också möjligheten att ta del av aktiviteter med positiva hälsoeffekter.

Åtaganden

- Fyrisgården ska fortsätta erbjuda en inkluderande, stimulerande och utvecklande mötesplats med kultur-, fritids- och idrottsinriktning för såväl tonåringar som unga vuxna. Camp Fyrisgården ska vara öppen alla vardagar och öppettider ska anpassas utifrån önskemål, behov och kapacitet.
- Disco och/eller andra helgaktiviteter anordnas utifrån önskemål, behov och kapacitet.

Fritid för alla

Målgrupp

- Personer med funktionsnedsättning.
- Kultur- och idrottsföreningar, studieförbund, idrottsförbund, kulturinstitutioner, verksamheter och organisationer som på olika sätt arbetar med och för inkludering av personer med funktionsnedsättning.

Beskrivning

Fyrisgården samordnar sedan år 2002 nätverket Fritid för alla där föreningar och organisationer som anordnar aktiviteter för eller på annat engagerar sig för personer med funktionsnedsättning samlas. Fritid för alla informerar om och kring aktiviteter och evenemang och ger stöd samt information till såväl deltagare som aktörer i Uppland för att främja verksamheters utveckling och spridning. Inom ramen för Fritid för alla anordnas också Fritid för alla-dagen, Upplands största prova på-dag för personer med funktionsnedsättning. Här erbjuds idrotts-, kultur- och fritidsaktiviteter helt kostnadsfritt för att uppmuntra målgruppen att prova på nya aktiviteter och komma i kontakt med föreningar och organisationer.

Fyrisgården ser ett behov i nätverket Fritid för alla att utveckla samarbetet mellan föreningar och organisationer för att sprida och dela med sig av kunskap och erfarenheter samt samordna utbildningsinsatser. Likaså efterfrågas tips om var och hur man kan söka bidrag i exempelvis olika fonder.

Behov

I Uppsala kommun utgör Fyrisgården en viktig aktör inom föreningslivet med hjälp av Fritid för alla. Många verksamheter och organisationer har uttryckt svårigheten med att locka besökare till aktiviteter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning, samt en svårighet att anpassa aktiviteter efter målgruppens behov. Här fyller nätverket Fritid för alla en viktig roll då den extensiva erfarenhet som ackumulerats under åren kan vara behjälplig för föreningar och organisationer.

Vidare finns ett behov av informationsspridning om dessa föreningar och organisationer till den målgrupp som de riktar sig till; personer med funktionsnedsättning (se avsnittet "Tillgänglighet och nätverk" under behovsbeskrivning). Med de olika informationskanaler som Fritid för alla använder sig av, samt Fritid för alla-dagen, kan tröskeln och svårigheten med att ta till sig information kring fritidsaktiviteter i Uppsala kommun minskas och möjligheten att delta i aktiviteter underlättas.

Åtaganden

- Samordningsansvar för nätverket Fritid för alla och tillhörande arbetsgrupper (se bilaga 5 för organisationsdiagram över nätverket Fritid för alla).
- Administrering av Fritid för allas hemsida och dess informationskanaler.
- Att i samarbete med strateger från aktuella förvaltningar anordna träffar för strategisk planering när det gäller fritidsaktivitet för målgruppen.
- Att ta tillvara målgruppens synpunkter och önskemål samt samordna informationsmöten mellan berörda parter, organisationer och föreningar inom nätverket för att underlätta kunskapsutbyte och identifiera behov.
- Planera och organisera Fritid för alla-dagen tillsammans med arbetsgruppen.
- Ta fram styrdokument för det strategiska arbetet med Fritid för alla.

Dialogforum

Målgrupp

- Barn och unga med funktionsnedsättning.

Beskrivning

I arbetet med delaktighet för personer med funktionsnedsättning anordnar Fyrisgården återkommande dialogforum tillsammans med särskolor, politiker och tjänstepersoner i Uppsala kommun. Här får ungdomar komma till tals och belysa de frågor som de tycker är viktiga, och därmed ges en möjlighet till inflytande och påverkan.

Arbetet med Fyrisgårdens dialogforum sker tillsammans med särskolor och med ungdomar för att få fram metoder som gör det möjligt att fånga upp och ta tillvara de förslag på förändringar och förbättringar som inkommer.

Behov

Dialogforum är ett viktigt verktyg sett till behovet av delaktighet hos målgruppen (se behovsbeskrivning). Delaktighet är ett behov som knyts an till såväl identifierande behov av Fyrisgården som Agenda 2030 och Uppsala kommuns program för full delaktighet. Vidare knyter detta an till både rapporter som beskriver sämre förutsättningar för målgruppen att delta i demokratiska processer (se avsnittet "Delaktighet" under behovsbeskrivning) som FN:s deklaration om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (artikel 29).

Åtaganden

- Arrangera fyra dialogforum per år för unga med funktionsnedsättning samt två dialogforum per år som vänder sig till barn med funktionsnedsättning.
- Skapa rutiner för inbjudan.
- Ge kommunen möjlighet att vid behov påverka innehållet i dialogerna.
- Engagera flera särskolor för att så många barn och unga som möjligt ska komma till tals.
- Skapa former för hur frågorna från dialogerna kommer till berörda parter inom kommunen samt hur de följs upp.

Läggerverksamhet

Målgrupp

Personer med funktionsnedsättning.

Beskrivning

Sedan flera år tillbaka har Fyrisgården arrangerat sommarläger för personer med funktionsnedsättning. Dessa läger har varit ett uppskattat inslag för både deltagare och anhöriga som ser att deras närstående får ta del av meningsfulla aktiviteter under sommaren, något som inte alltid är en självklarhet för målgruppen. Lägerverksamheten består av kultur- och idrottsaktiviteter som ämnar främja en individutveckling där deltagare uppmanas pröva på nya aktiviteter med förhoppningen att ett nytt intresse uppstår.

Ambitionen med Fyrisgårdens lägerverksamhet är att öka den sociala delaktigheten och en förhoppning om att deltagare upptäcker nya intressen inom såväl kultur som idrott.

Behov

Det finns många olika typer av sommarläger i Uppsala kommun men det är relativt få som riktar sig till personer med funktionsnedsättning. Fyrisgården har flera års erfarenhet av att arrangera kultur- och idrottsläger för barn och unga med funktionsnedsättning. Erfarenheten från dessa är att det finns ett stort behov av anpassade läger som skapar rätt förutsättningar för deltagarna. Vidare knyter denna verksamhet an till behovet av ökad social och fysisk aktivitet (se avsnittet "Hälsa hos personer med funktionsnedsättning" under behovsbeskrivning).

Åtaganden

- Arrangera ett kultur- och idrottsläger under sommarlovet.
- Arrangera ett kultur- och idrottsläger under sport- eller höstlovet.

Framtida utvecklingsområden

Utifrån beskrivning av behov samt mål och syfte i denna överenskommelse har Fyrisgården beredskap att utveckla förstärkta insatser inom ramen för detta partnerskap. Det förutsätter dock en ökad ekonomisk ersättning.

Utifrån behovsbeskrivning och de syften och mål som partnerskapet syftar till, finns behov av att utveckla följande insatser:

Riktad verksamhet för målgrupper med särskilda behov

I dagsläget har Fyrisgården en riktad verksamhet för flickor med utländsk bakgrund i samarbete med TRIS (Tjejers rätt i samhället). Verksamheten är sprungen ur ett identifierat behov där Fyrisgården såg att målgruppen behövde en trygg plats att vistas på och där målgruppen fritt kan ta del av en meningsfull fritid, träffa nya människor och umgås med vänner. För stunden finansieras verksamheten av egna medel.

Seniorverksamhet

Fyrisgården arbetar aktivt för att motverka den ofrivilliga ensamheten hos äldre i Uppsala kommun. Sedan en lång tid tillbaka finns ett antal grupper på Fyrisgården som träffas över gemensamma intressen som musik och skapande, och på senare tid har dansgrupper och vävkurser tillkommit som riktade insatser för seniorer. Vidare finns ett antal verksamheter där särskild vikt läggs på att bjuda in personer från närliggande äldreboenden för att öka utbudet av aktiviteter för dessa personer. Fyrisgården ser ett stort behov av att utöka denna verksamhet. På grund av föreningens strategiska läge kan personer från äldreboenden ta sig till Fyrisgården med enkelhet, därmed finns goda förutsättningar för att med enkelhet nå ut till målgruppen och möjliggöra dess deltagande i aktiviteter.

Punktinsatser

I nuläget sker en majoritet av Fyrisgårdens verksamheter antingen i dess lokaler på Svartbäcksgatan eller på närliggande idrottsanläggningar. Ett behov finns att nå ut med föreningens verksamhet till andra områden då det i vissa fall kan vara svårt att förmå målgrupper att ta sig till Fyrisgårdens lokaler. Med föreningens långtgående erfarenhet av att skapa goda möten, i enlighet med hemgårdens verksamhetsidé, finns goda förutsättningar för att möta behov hos målgrupper i andra delar av Uppsala.

Idrott för alla åldrar

Fyrisgården ser ett behov av att skapa en sund och social idrottsmiljö för målgrupper som är långt från idrottsrörelsen. Ett behov av att skapa generationsövergripande idrottsaktiviteter med fokus på gemenskap och rörelseglädje skulle kunna mötas genom en utveckling av Fyrisgården Idrottsklubb.

Fritid för alla

För att uppnå ett levande och välmående nätverk krävs en hållbar och långsiktig organisation. Många parter ska involveras och bidra med sin kompetens och resurser till nätverket. För att uppnå mål och åtaganden för nätverket så krävs det utökade resurser år 2020 samt 2021, se bilaga 1.1. Ytterligare behov finns i form av en hemsida som är anpassad för målgruppen samt utökad samverkan och utveckling av fritidsaktiviteter för målgruppen.

Kulturskola

Det finns ett identifierat behov hos målgruppen för en anpassad kulturverksamhet som erbjuder möjligheter att exempelvis lära sig spela instrument, spela i band, delta i konst- och skapandekurser samt andra utvecklande kulturaktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Fyrisgården har långtgående erfarenhet, kunskap och metoder för att skapa en fungerande kulturskola med hög kvalitet för målgruppen.

Uppsala kommuns åtaganden och aktiviteter

Åtaganden

- Visa respekt för varandras roller och respekt för det civila samhällets självständighet och oberoende
- Informera och öka kunskapen om Fyrisgården i den kommunala organisationen.
  - Verka för att informera om Fyrisgården och detta partnerskap på uppsala.se.
  - Informera om och öka kunskapen om hemgården Fyrisgårdens inom nämndernas berörda verksamhetsområden.
- Förenkla ingången och kontakten med kommunen.
- Informera om och öka kunskapen om Fritid för alla-nätverket med tillhörande hemsida i den kommunala organisationen.
- Tillsammans med föreningen utveckla rutiner för inbjudan, uppföljning och återkoppling av frågor från dialogforum.
- Underlätta informationsspridning inom kommunen, med att få ut material till skolorna, adresslistor, information på skolnätverk, information om fritidsaktiviteter mm.
- Bidra med erfarenheter och kompetenser till Fyrisgården.
- Erbjud Fyrisgården platser vid kommunens utbildningstillfällen inom av detta partnerskap berörda verksamhetsområden.
- Tillhandahålla lokaler till Fyrisgården.

- Respektive förvaltning ska ingå som en aktiv part i nätverket Fritid för alla och bland annat finnas representerade i nätverkets styrgrupp.

Organisation och samverkan

Parterna bär enskilt ansvar för sin del av insatserna. Uppsala kommun bär ansvar för sin del i partnerskapet samt för att skapa förutsättningar för god samverkan med relevanta verksamheter inom kommunen.

Samverkan ska vid behov ske med verksamheter inom Uppsala kommun och med andra aktörer inom civila samhället. Insatserna kräver kontinuerlig kommunikation mellan parterna. Det är parternas ansvar att upprätthålla kontakten mellan de olika insatserna.

Styrgrupp

Genomförandet av åtagandena i denna överenskommelse (se sid. 12-17) sker genom arbete i en särskilt tillsatt styrgrupp för partnerskapet. Denna grupp består av representanter från parternas respektive verksamheter. Fyrisgården representeras av verksamhetschef. Uppsala kommun representeras genom tjänstepersoner från kulturförvaltningen, omsorgsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen (idrott och fritid). I styrgruppen träffas man för uppföljning två gånger per år och därutöver vid behov. Fyrisgården är sammankallande och dagordning ska stämmas av och skickas ut i god tid innan mötet.

Utvecklingsgrupp

Utvecklingsgruppen består av tjänstepersoner och representanter från berörda nämnders presidium samt verksamhetschef och representant från Fyrisgårdens styrelse. Gruppen sammanträder en gång per år.

Utvecklingsgruppens syfte är att möjliggöra ett gemensamt erfarenhets- och kunskapsutbyte och att kontinuerligt få information kring partnerskapets insatser och framtida utvecklingsområden. Uppsala kommun är sammankallande till utvecklingsgruppens möten och ansvarar för att föra minnesanteckningar.

Finansiering och betalningsvillkor

Överenskommelsen baseras på en ramfinansiering av alla insatser beskrivna i denna överenskommelse. Utöver denna summa tillskjuter Fyrisgården egen resursinsats i form av arbetsledning, personal, lokaler, overhead, administration samt egna ideella resurser.

Överenskommelsens ekonomiska stöd regleras årligen i enlighet med Uppsala kommuns årliga budgetbeslut. Det ekonomiska stödet fastställs i enlighet med uppräknig av berörda nämnders kommunbidrag i av kommunfullmäktige fastställd budget. Stödets nivå för nästkommande kalenderår ska inte understiga stödet för innevarande kalenderår.

Det ekonomiska stödet från Uppsala kommun år 2020 fastställs till 1 481 tkr med fördelning mellan nämnderna enligt bilaga 1. Respektive nämnd betalar ut sin del av stödet i början av varje nytt år.

Uppföljning

Uppföljning av parternas åtaganden sker på avstämningsmöten halvårsvis i maj respektive november och dokumenteras med minnesanteckningar. Dessutom ska Fyrisgården årligen upprätta en

verksamhetsberättelse som beskriver genomförda insatser. Nyckeltal på antal deltagare och kön ska redovisas.

Period

Överenskommelsen gäller från 2020-01-01 — 2023-12-31. Formen för eventuell förlängning/nytt partnerskap ska överenskommas senast 1 juli 2023. De formella budgetbesluten fattas senast i december 2023.

Ändrade förutsättningar

Om betydande avvikelser från överenskommelsen sker ska parterna innan förändringarna genomförs föra en dialog i styrgruppen för godkännande av eventuella ändringar. Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för överenskommelsen eller brister i sina åtaganden, eller om det råder väsentligt förändrade omständigheter så ska alla medverkande parter föra en dialog om huruvida överenskommelsen kan fortsätta.

Part kan häva denna överenskommelse om någon motpart inte fullföljer sina åtaganden och rättelse inte sker utan dröjsmål. Om part vill säga upp överenskommelsen i förtid gäller nio månaders uppsägningstid.

Om Fyrisgården Uppsala inte fullgör sina skyldigheter enligt skattelagstiftning, försätts i konkurs, träder i likvidation, inställer sina betalningar eller inleder ackordsförhandlingar äger Uppsala kommun rätt att omedelbart säga upp partnerskapet. Överenskommelsen upphör utan uppsägning om Fyrisgården upplöses. Vid planer om att upplösa föreningen ska kommunen informeras i god tid, senast sex månader innan ett sådant beslut fattas.

Om tvister uppstår ska dessa i första hand lösas genom dialog mellan parterna. Det är styrgruppen som ansvarar för att dialog och omförhandling sker om part begär det eller om det annars är påkallat.

Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till denna överenskommelse ska för att vara giltiga vara skriftliga och undertecknade av parterna. Under överenskommelsens giltighetsperiod är respektive part berättigad att göra sådana ändringar som direkt påverkas av ändrade lagar och förordningar. Även en sådan förändring ska ske i dialog mellan parterna och vara skriftlig.

Underskrifter

Denna överenskommelse är upprättad i fyra likalydande exemplar där parterna tagit varsitt original.

Uppsala kommun

Kulturnämnden

Linda Eskilsson, ordförande

Idrotts- och fritidsnämnden

Maria Patell, ordförande

Omsorgsnämnden

Angelique Prinz Blix, ordförande

Fyrisgården

Agneta Bykvist Hedlund, Ordförande

Bilagor

Bilaga 1 - Budget

Budget 2020

Intäkter Uppsala kommun	
Kulturnämnden	1 181 000
Omsorgsnämnden	200 000
Idrott- och fritidsnämnden	100 000
Summa Intäkter	1 481 000
Kostnader Fyrisgården	
Camp/Dialogforum/Läger	1 131 000
Personalkostnader inklusive sociala avgifter	1 041 000
Verksamhetskostnad	70 000
Marknadsföring	20 000
Fritid för alla	350 000 kr
Personalkostnader inklusive sociala avgifter	250 000
Hallhyra	50 000
Marknadsföring	50 000
Summa Kostnader	1 481 000 kr

Samhällsvinst

Verksamhetens omfattning bygger på ett stort antal ideella krafter möts och arbetar tillsammans och En uppskattning av dessa insatser ger en lönebesparing på minst 300 000 kr/år.

Bilaga 2 - Styrdokument

Styrdokument och mål Uppsala kommun som relaterar till verksamheterna på Fyrisgården och denna överenskommelse

Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun

- Målområde 1 - Allas möjlighet att vara kulturellt delaktiga

Barn och unga ska under sin uppväxt möta möjligheter att både utöva och uppleva kultur. De ska kunna utveckla sin kreativitet och själva pröva estetiska uttryck i sin vardag samt utveckla en känsla för estetiska värden. Kulturella uttryck ger barnet ytterligare ett språk och ett sätt att uttrycka sig genom. Barn och unga har rätt att få möjlighet att tillgodogöra sig ett sådant skapande språk.

Det ska finnas förutsättningar för barns och ungas eget skapande, såväl i förskola och skola som under den fria tiden. Barn och unga ska ha möjlighet att till låg avgift delta i organiserad kulturpedagogisk verksamhet. De ska ha möjlighet att satsa på sina förmågor och intressen, självständigt eller tillsammans med andra, och ha möjlighet att ta initiativ till och ansvara för egna projekt.

Barns och ungas tillgång till professionell kultur ska främjas. Kultur ska vara en naturlig del av skoltiden och alla barn och unga ska vara garanterade att kunna ta del av professionella kulturupplevelser (kulturgaranti). Genom kulturpedagogisk verksamhet och kultur på lika villkor i skolan och på fritiden stärks barns och ungas tillgång till kultur.

Övriga mål

- Målområde 2 - Konstpolitik för ett vitalt och blomstrande samhälle
- Målområde 3 - Kulturplanering för en attraktiv, växande och hållbar kommun

Idrotts- och fritidspolitiskt program

Idrotts- och fritidspolitik

Möjligheten till en aktiv fritid är en välfärdsfråga och utgör en stark bidragande faktor för god folkhälsa och livskvalitet liksom kommunens attraktivitet. I Uppsala kommun är jämlika och jämställda förutsättningar för idrott- och fritid därför en självklar del av samhällsplaneringen. Kommunens åtgärder ska leda till balans när det gäller förutsättningar för en aktiv och hälsofrämjande fritid.

- Mellan flickor/pojkar, kvinnor/män
- Mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter
- Mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter
- För stad och landsbygd
- Oavsett socioekonomisk bakgrund

Med utgångspunkt från ovan ska särskilda prioriteringar göras, bland annat:

- Alla Uppsalabor, utifrån sina personliga förutsättningar och önskemål har möjlighet till en meningsfull, utvecklande och hälsofrämjande fritid

- Så att barn och ungdomar ges möjlighet att tidigt grundlägga goda levnadsvanor när det gäller fysisk aktivitet
- För att handikappidrott ska ges samma förutsättningar som annan idrott
- För att nå de grupper där hälsan mest behöver förbättras

Barn och ungdomspolitiskt program

Programmet för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik syftar till att tydliggöra inriktningen för kommunens barn- och ungdomspolitik och beskriver prioriterade områden där Uppsala kommun avser stärka sitt arbete riktat till gruppen barn och unga. Programmet ska bidra till att främja goda och jämlika uppväxtvillkor, stärka delaktighet och inflytande för barn och unga, bidra till genomförandet av FN:s Agenda 2030 samt att säkerställa att kommunen efterlever barnkonventionen, som blir lag 2020.

Programmet omfattar hela kommunkoncernen och tar fokus på arbete riktat till barn och unga, 0–20 år, som bor, vistas och verkar i kommunen.

Inriktningen för kommunens arbete inom området sammanfattas i programmet i tre prioriterade målområden. De tre målområden som identifierats är:

1. Uppsalas barn och unga har goda och jämlika uppväxtvillkor.

Mål: Minska skillnader och konsekvenser av skillnader i uppväxt- och levnadsvillkor för alla barn och ungdomar som växer upp i Uppsala kommun

2. Tillvarata barn och ungas kompetens och engagemang.

Mål: Stärka barns och ungas egenmakt och möjligheter till delaktighet i samhällsutvecklingen och inflytande över sina levnadsvillkor i Uppsala kommun.

3. Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut.

Mål: Stärka kommunens kapacitet att fatta barnrättsmedvetna beslut

Programmet för full delaktighet

Uppsala kommun vill verka för att undanröja hinder och säkerställa att kommunen är tillgänglig för dem som bor och vistas här. Som ett led i arbetet med att göra Uppsala mer tillgängligt och inkluderande, har Uppsala kommun tillsammans med Handikappföreningarnas samarbetsorgan (HSO) arbetat fram ett funktionshinderpolitiskt program. Programmets mål tar sina utgångspunkter från FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Programmet kan även relateras till delmål 10.2 i Agenda 2030, dvs till 2030 möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Programmet har nio målområden. De övergripande målen i programmet är konsekvenser av vad som ska uppnås för att öka tillgänglighet och delaktighet i Uppsala kommun.

Nedan är de mål som är relaterade till detta partnerskap.

Demokrati och inflytande

Övergripande mål

- Medborgare med funktionsnedsättning ges samma makt över sina liv som övriga medborgare i Uppsala kommun, detta ska även beaktas ur barns perspektiv.
- Alla oavsett funktionsnedsättning, ska ha möjlighet att ta del av information och föra fram sina synpunkter i Uppsala kommun.

Bemötande och kompetens

Övergripande mål

- Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning, bemötas med kunskap och respekt av medarbetare i kommunens samtliga verksamheter.
- Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning, ha reella möjligheter att bestämma i frågor som gäller dem.
- Alla personer ska, oavsett funktionshinder erbjudas personcentrerat och samordnat stöd.
- Uppsala kommun ska i samverkan med andra myndigheter arbeta för att förebygga att personer med funktionsnedsättning faller i organisatoriska mellanrum.

Information och kommunikation

Övergripande mål

- I Uppsala ska alla kunna ta del av information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.

Fysisk tillgänglighet

Övergripande mål

- Alla ska tryggt kunna förflytta sig, vistas i och använda Uppsalas inne- och utemiljö.

Vardags-och familjeliv

Övergripande mål

- Alla personer med funktionsnedsättning och deras närstående ska ges det stöd som behövs för ett välfungerande vardags- och familjeliv

Kultur, fritid, idrott och hälsa

Övergripande mål

- Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter.

Fyrisgårdens policydokument

Överenskommelsen vilar också på Fyrisgårdens värdegrund som går att finna i föreningens stadgar:

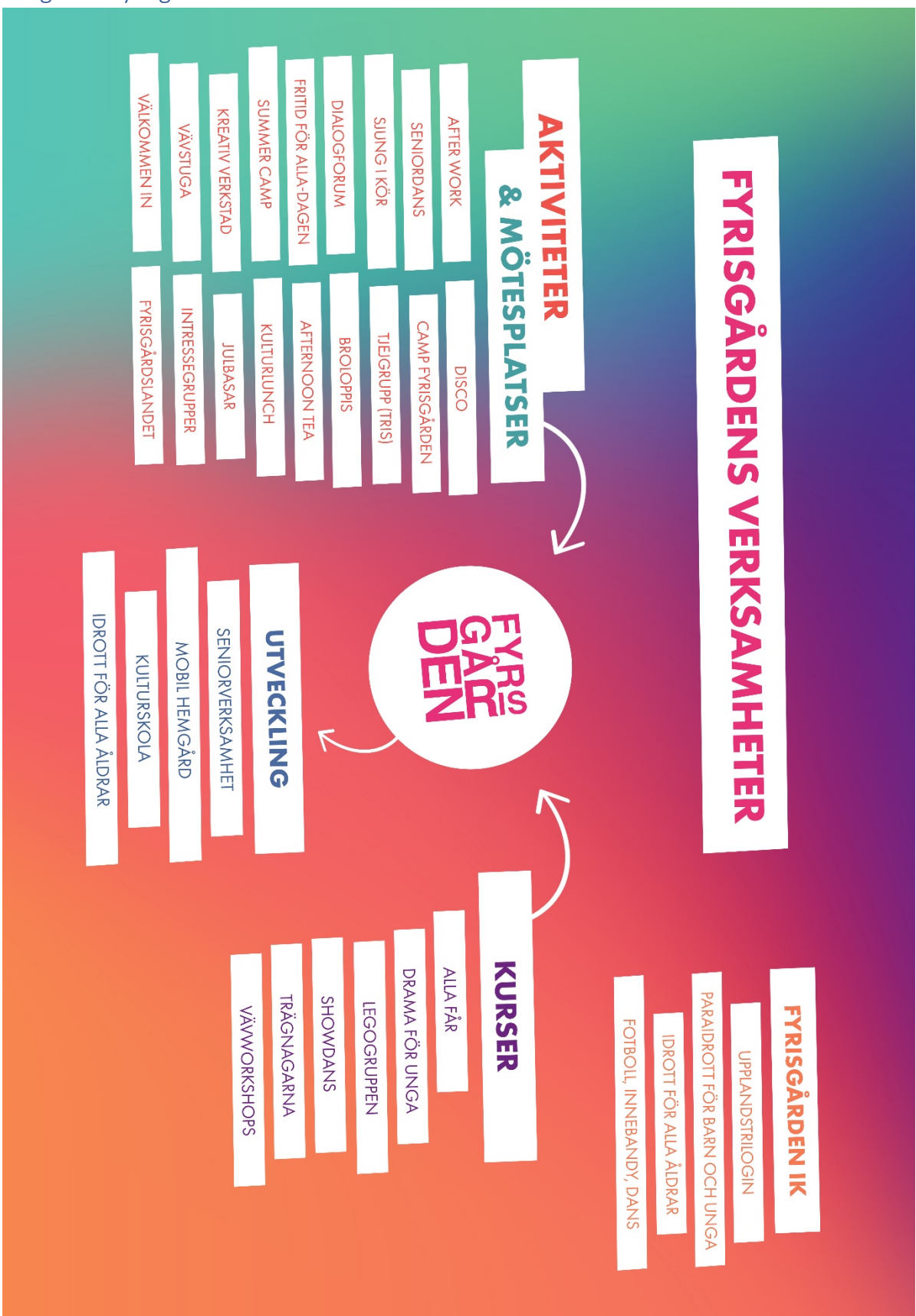
“Fyrisgårdens mål vilar på en gemensam värdegrund om allas lika rättigheter och lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män och solidaritet med svaga och utsatta. Verksamheten bedrivs med demokratiska arbetsformer som ger inflytande och engagemang.”

Fyrisgårdens övergripande mål enligt föreningens stadgar:

- arbeta för gemenskap mellan människor av olika åldrar och med olika social, etnisk och kulturell bakgrund och ideologisk inriktning
- vara en mötesplats för individer och grupper
- uppmuntra, stödja och fördjupa individuell utveckling

- särskilt uppmärksamma barns och ungdomars behov av social, idrottslig och kulturell utveckling
- särskilt stödja eftersatta grupperns möjligheter att förverkliga sina livsmöjligheter
- stimulera människor till aktivt engagemang och medverkan i verksamheter som ligger i linje med föreningens syfte
- stimulera människor till samhällsdebatt och därigenom verka för demokrati och ökat samhällsansvar
- arbeta för fred och internationellt samarbete

Bilaga 3 – Fyrisgårdens verksamheter

Bilaga 5 – Organisationsdiagram Fritid för alla

